

Vragen aan... Petra van der Wiel

Petra inspecteert epifyten op een omgevallen wilg in de Dintelse Gorzen. Foto: Wim van Vliet.

Rond de eeuwwisseling ben je actief geworden als Roosendaals florist. Wat deed je besluiten om tien jaar geleden ook de mossenstudie op te pakken?

Eigenlijk kijk ik al vanaf mijn zesde naar vaatplanten met eerst het aanleggen van een herbarium (helaas niets meer van over door vraat) en later toen ik het schrijven beheerste het noteren van de gevonden soorten (de schriftjes zijn kwijtgeraakt bij verhuizingen). Nadat ik in 1994 in Roosendaal ben komen wonen werd ik al snel lid van de Plantenwerkgroep van de KNNV in deze gemeente. Enige jaren later is er een (her)start van de Mossenwerkgroep o.l.v. Adrie Gladdines en kregen we de mossenbeginselen van Chris Buter aangeleerd. Toen mijn beide dochters nog klein waren was er even wat minder tijd voor vaatplanten en mossen. Zodra ze allebei op de basisschool zaten kon ik tijdens de schooluren weer meer op pad. Met Adrie ben ik begonnen om op de vrijdagmiddag in de wintermaanden in zoveel mogelijk uurhokken in West-Brabant eerst het aantal mossoorten tot boven de 50 te krijgen en later tot boven de 70. Dat is bij veel uurhokken gelukt.

Je hebt ruim 110.000 waarnemingen van planten gedaan in bijna elk kilometerhok in West-Brabant. Zijn dat ook je ambities voor de mossen?

Ha, ha, dat gaat niet meer lukken. Dan moet ik denk ik dag en nacht op pad. Is misschien wel leuk om uit te proberen met de huidige ledeloepjes. Dus toch maar niet. Het is beter om de gebieden te bezoeken waar echt nog meer te verwachten is en die dan goed uit te kammen. Waren Adrie Gladdines en ik eerst nog samen op pad voor de mossen, inmiddels zijn we nu meestal met zijn zessen, naast ons tweeën verder Fiona Franken, Jetske Metzlar, Koos van der Vaart en Wim van Vliet. Een enkele keer gaan ook anderen mee. We zijn begonnen met de gebieden van Natuurmomenten langs het Volkerak (Slikken

van de Heen-Oost en Dintelse Gorzen). Leuk om bijv. het eerste dwergwratjesmos en stijf veenmos voor West-Brabant te noteren. Maar ook bomen van voet tot kruin bedekt met epifyten waarvan broedkroesmos en blauw boomvorkje iedere keer weer mooi zijn om te vinden. Daarna zijn we 2,5 jaar geleden begonnen in het uurhok 49-35 op de Brabantse Wal, dat ten oosten ligt van Bergen op Zoom. Het is rijk aan bossen, heide, vennen, randje van Bergen op Zoom en heel veel sloot- en greppelkanten. In het uurhok zijn van het merendeel van de kilometerhokken nauwelijks soorten bekend. Verrassend is het wat er allemaal te zien is, zeker in de bospercelen waar de naaldbomen mogen blijven liggen nadat ze zijn omgevallen. Nu na 50 bezoeken staan er iets meer dan 160 soorten voor het uurhok op de lijst. Daarvan zijn er zo'n 60 nog niet eerder gevonden. De meest bijzondere soorten zijn krulbladmos, breed moerasvorkje, penseeldikkopmos, bolrond muisjesmos, gewoon pelsmos, langbladig buidelmos, elzenmos, gebogen achterlichtmos, kalkvedermos var. *dubius* en roestknolknikmos. Van sommige van deze soorten is het zelfs de eerste vondst in West-Brabant. Komende winter gaan we hier weer verder, want het uurhok is nog niet af. Deze zomer staan vooral de inventarisaties van de vaatplanten op de agenda maar we gaan ook elke maand één keer de mossen bekijken van de Oude Buisse Heide in beheer bij Natuurmonumenten, hier is ook weinig van bekend.

Wat is je favoriete mos en waarom?

Lastige vraag, ik vind veel mossen mooi om te bekijken en kan erg blij worden als er kapsels zitten in geklauwd pronkmos, gewimperd veenmos, nerflevermos of viertandmos. Een echte favoriet heb ik dus niet, maar er is wel een mos wat ik heel fotogeniek vind als het kapsels heeft. Dat is gekroesde haarmuts. De fijne plooitjes, een rood lijntje aan de onderkant en dat rode puntje aan de top van het huikje is zeer fraai om op de foto te zetten. Als later het huikje van het kapsel af is en het rode peristoom zichtbaar wordt, is het zeker zo mooi.

Wie is de volgende persoon in deze reeks interviews?

André Aptroot. Ik vind het zo bijzonder dat hij geregeld in het verre buitenland op pad gaat om daar zijn korstmossenkennis te delen tijdens de onderzoeken die er gedaan worden. Ben erg benieuwd hoe deze contacten tot stand zijn gekomen.